

Національний фармацевтичний університет
Кафедра соціальної фармації

Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

вул. Блюхера, 4, м. Харків, 61168, тел. (0572) 68-91-81
e-mail: socpharm@ukr.net, socpharm.nuph.edu.ua

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

**«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ:
СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

МАТЕРІАЛИ

міжнародної науково-практичної

інтернет-конференції

(Харків, 17-20 березня 2014 року)

Харків

2014

УДК: 615.15:378.145/.147

Редакційна колегія: проф. Котвіцька А. А. (голова), доц. Суріков О. О.,
доц. Кубарева І. В., доц. Волкова А. В., доц. Пузак Н. О.,
доц. Чмихало Н. В., ас. Черкашина А. В.

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 826 від 3 грудня 2013 р.

Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи: міжн. наук.-практ. інтернет-конференції, 17-20 березня 2014 р. / ред. кол.: А. А. Котвіцька та ін. – Х.: Вид-во НФаУ, 2014. – 488 с.

ISSN 2311-8849

Збірник містить матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи», в яких розглянуті питання: розвитку соціальної фармації, як наукового напрямку та навчальної дисципліни; взаємозв'язку дисциплін соціальна медицина та соціальна фармація; сферам взаємодії: людина – суспільство – ліки – фармацевтична допомога; соціально-ефективних механізмів забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню (державна реєстрація, реімбурсація, ціноутворення); нормативно-правового регулювання обігу лікарських засобів та фармацевтичної діяльності; морально-етичних принципів фармацевтичної діяльності; соціальних аспектів управління підприємств фармацевтичної галузі, соціальних тенденції маркетингу у фармації та ін.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК: 615.15:378.145/.147

© А. А. Котвіцька, О. О. Суріков, І. В. Кубарева,
А. В. Волкова, А. В. Черкашина, 2014

ISSN 2311-8849

© Національний фармацевтичний університет, 2014

МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВІТЧИЗНЯННОГО РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ІНФУЗІЙНОЇ ТЕРАПІЇ Яковлева О.С.	251
II ТЕЗИ КОНФЕРЕНЦІЇ (ЗА РУБРИКАМИ)	259
1. СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ, ЯК НАУКОВИЙ НАПРЯМОК ТА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА	261
ДО ПИТАННЯ РОЗУМІННЯ СУТТІ СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ Громовик Б.П., Унгурян Л.М.	262
СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ КОМПОНЕНТ ПАЛІАТИВНОЇ МЕДИЦИНИ Прокіп С.Є.	264
2. СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА ТА СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ – ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ДИСЦИПЛІН	267
ВАКЦИНАЛЬНИЙ ІММУНІТЕТ ПРОТИВ ДИФТЕРИЇ В ДИНАМІКЕ ТЕЧЕННЯ САХАРНОГО ДІАБЕТА 1 ТИПА Аполонина А.В., Багмут І.Ю.	268
НОВЫЕ ПЕРСПЕКТИВЫ В ТЕРАПИИ САХАРНОГО ДИАБЕТА Березняков А.В.	272
СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ БОРЬБЫ С ТАБАЧНОЙ ЗАВИСИМОСТЬЮ Березняков А.В., Медяник Н.С.	274
ОСОБЕННОСТИ ТЕЧЕНИЯ ЭПИДЕМИЧЕСКОГО ПРОЦЕССА ПРИ КРАСНУХЕ У НАСЕЛЕНИЯ Г.АЛЕКСАНДРИИ ЗА 1999-2009 Г. Колесник Ю.С., Багмут І.Ю.	276
ВИВЧЕННЯ СТАВЛЕННЯ БАТЬКІВ ДО ВАКЦИНОПРОФІЛАКТИКИ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ Котвіцька А.А., Волошина М.М., Суріков О.О.	279
АНАЛІЗ ФАКТОРІВ РИЗИКУ ВИНИКНЕННЯ ДЕРМАТОМІКОЗІВ Котвіцька А.А., Костюк В.Г.	280
АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-МЕДИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ФАРМАКОТЕРАПІЇ ЕНДОМЕТРІОЗУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ Піняжко О.Б., Заліська О.М.	283

Резюме. Проведено маркетинговое исследование регионального рынка лекарственных средств муколитического действия. Проанализирована конкурентоспособность фармацевтических фирм, которые поставляют на фармацевтический рынок Донецкой области эти лекарственные средства. Методом квалиметрического анализа установлены наиболее эффективные из них.

Summary. Marketing research of the regional market medicines mucolytic action. The competitiveness of pharmaceutical companies that supply the pharmaceutical market Donetsk region these drugs. The method of qualimetric analysis defined the most effective ones among them.

УДК 615.1:339.138] : 615.032 (477)

**МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВІТЧИЗНЯННОГО РИНКУ
ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ІНФУЗІЙНОЇ ТЕРАПІЇ**

Яковлева О.С.

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя, Україна

Резюме. Наведено результати маркетингового аналізу вітчизняного ринку лікарських засобів для інфузійної терапії. Проведено аналіз даних реєстрації препаратів. Встановлено, що найбільш питому вагу мають інфузійні розчини, що містять електроліти та препарати гідроксиетильованного крохмалю, які виготовляються переважно вітчизняними виробниками.

Ключові слова: інфузійна терапія, інфузійні розчини, маркетингове дослідження, фірми-виробники.

Вступ. Рациональна інфузійна терапія є невід'ємною складовою лікування різноманітних категорій хворих. Вона відіграє вирішальну роль у лікуванні

хворих з різною патологією, особливо при гострих та невідкладних станах у клініках хірургічного та терапевтичного профілю.

Сучасний вітчизняний фармацевтичний ринок налічує велику кількість інфузійних розчинів (ІР), що здатні задовільнити практично будь-які потреби для лікування тієї чи іншої патології. За останні роки значно розширився асортимент ІР для корекції гемодинамічних порушень та мікроциркуляції, дезінтоксикаційної терапії та парентерального харчування. Його формування здійснюється також і за рахунок налагодження виробництва низки нових вітчизняних комплексних ІР поліфункціональної дії.

Сьогодні, у структурі лікарських призначень хворим, частка інфузійної терапії може складати 30% від загальної кількості призначень, витрати на яку становлять 42% від загальних витрат на фармацевтичне забезпечення [2]. У зв'язку з цим, в організації ефективного лікувального процесу різноманітних категорій хворих дуже важливо знати сучасний асортимент ІР.

Основна частина. Відповідно до АТС-класифікації ВООЗ, ІР відносяться до групи В05 «Кровозамінники та перфузійні розчини», у складі якої визначають наступні фармакотерапевтичні підгрупи:

- 1) кров і подібні препарати;
- 2) розчини для внутрішньовенного введення;
- 3) засоби для перитонеального діалізу;
- 4) додаткові розчини для внутрішньовенного введення.

До першої групи належать кровозамінники і білкові фракції плазми крові, а саме препарати альбуміну, інших білкових фракцій плазми, фторвуглецеві кровозамінники, розчини на основі декстрану, препарати желатину, препарати гідроксиетильованого крохмалю та препарати полівінілпіролідону.

В групу розчинів для внутрішньовенного введення об'єднані розчини для парентерального живлення (амінокислоти, жирові емульсії, вуглеводи, комбіновані препарати), розчини, які використовуються для корекції порушень електролітного балансу (електроліти, електроліти з вуглеводами).

До групи розчинів для перитонеального діалізу відносяться розчини, які відрізняються між собою осмотично активною речовиною (такою як глюкоза, її полімери, амінокислоти, сульфати хондроїтину та його похідні, гіалуронова кислота та продукти її деполімеризації, продукти хімічного перетворення інших глюкозаміногліканів, ацетильовані та діацетильовані аміноцукори або їх комбінації), її концентрацією, електролітним складом (наявністю або відсутністю іонів калію, високим чи низьким вмістом кальцію, магнію, вмістом хлорид-, лактат-, гідрокарбонат-іонів) та рН. Створення розчинів для перитонеального діалізу надало можливість використовувати їх, коли в умовах обмежених ресурсів, екстракорпоральні діалізні методики є недоступними [3].

Додаткові розчини для внутрішньовенного введення включають розчини електролітів (натрію гідрокарбонат, натрію хлорид, магнію сульфат, кальцію хлорид), а також електроліти в комбінації з іншими препаратами.

За даними Державного експертного центру Міністерства охорони здоров'я України станом на 01.02.2014 року, в Україні було зареєстровано 254 торгові назви ІР з урахуванням форм випуску.

Найбільшу питому вагу в структурі торгових назв лікарських засобів для інфузійної терапії мають ІР, що містять електроліти та препарати гідроксиетильованого крохмалю (табл.).

Таблиця

Аналіз даних реєстрації ІР (лютий 2014 року)

АТС-код	Фармакологічна підгрупа	Кількість зареєстрованих торгових назв	Питома вага, %
		без урахування форм випуску	
В05А А Плазмозамінні та дезінтоксикаційні розчини			
B05AA02	Інші білкові фракції плазми	1	1,05
B05AA05	Декстрини	4	4,21
B05AA06	Препарати желатину	1	1,05
B05AA07	Препарати гідроксиетильованого крохмалю	15	15,79
B05AA09	Препарати повідону	3	3,16

B05B A Препарати для парентерального живлення			
B05BA01	Амінокислоти	13	13,68
B05BA02	Жирові емульсії	3	3,16
B05BA10	Комбіновані препарати	3	3,16
B05B B Розчини, що застосовуються для корекції порушень електролітного балансу			
B05BB01	Електроліти	20	21,05
B05BB02	Електроліти з вуглеводами	4	4,21
B05D A Розчини для перитонеального діалізу			
B05D A	Розчини для перитонеального діалізу	8	8,42
B05D B		3	3,16
B05X A Розчини електролітів			
B05XA01	Калію хлорид	1	1,05
B05XA02	Натрію бікарбонат	3	3,16
B05XA03	Натрію хлорид	9	9,47
B05XA31	Електроліти у комбінації з іншими препаратами	4	4,21

На даний час на фармацевтичному ринку України присутні IP 19 виробників, з них вітчизняних заводів 58 %. Однак, не зважаючи на це, вітчизняні заводи виробляють менше половини від загальної кількості найменувань. Це зумовлено тим, що велика кількість вітчизняних виробників виробляє одні й ті ж найменування IP. Слід звернути увагу на те, що українські заводи виготовляють як правило прості одно- або двокомпонентні розчини. Найбільш популярними серед вітчизняних виробників є ізотонічний розчин натрію хлориду, препарат на основі декстрану реополіглюкін. Крім того, на фармацевтичному ринку досить широко представлені вітчизняні препарати полівінілпіролідону, однак повністю відсутні фторвуглецеві кровозамінники, препарати желатину.

Окрему групу розчинів для внутрішньовенного введення становлять розчини для парентерального живлення. Препарати амінокислотного складу – Аміновен інфант 10%, Аміносол Нео 10%, Аміноплазмаль, Гепасоль-Нео 8%, та ліпідного – Інтраліпід 20%, Ліпофундін, комбіновані розчини для парентерального живлення: Інфезол, Олікліномель представлені на фармацевтичному ринку іноземними виробниками. Практично жоден

вітчизняний виробник не виготовляє розчинів жирових емульсій або комбінованих препаратів, що містять в своєму складі амінокислоти та вуглеводи. Лише на вітчизняному підприємстві «Юрія-Фарм» налагоджено виробництво розчину амінокислотного складу «Амінол».

Необхідно відзначити, що на світовому ринку налічується значна кількість препаратів для парентерального живлення та перитонеального діалізу, що дозволяє здійснювати індивідуальний підхід до кожного хворого. На фармацевтичному ринку України недостатньо таких препаратів, особливо вітчизняного виробництва. Отже, розробка аналогічних вітчизняних препаратів є сьогодні для фармацевтичної промисловості України особливо актуальною.

Порушення електролітного балансу спостерігаються досить часто при різноманітних захворюваннях, які потребують негайної корекції. Українськими виробниками для таких цілей випускається декілька багатокомпонентних розчинів, що містять в своєму складі суму іонів, необхідних для відновлення електролітного балансу в організмі. Провідними виробниками таких препаратів є завод «Інфузія» та «Юрія-фарм». Крім того, вітчизняними виробниками виготовляються комбінації електролітів з вуглеводами та іншими препаратами.

На вітчизняному ринку перші позиції по виробництву ІР займають підприємства ЗАТ «Інфузія» та «Юрія-Фарм». Серед іноземних виробників – Fresenius Kabi Deutschland GmbH та B. Braun Melsungen AG (рис.)

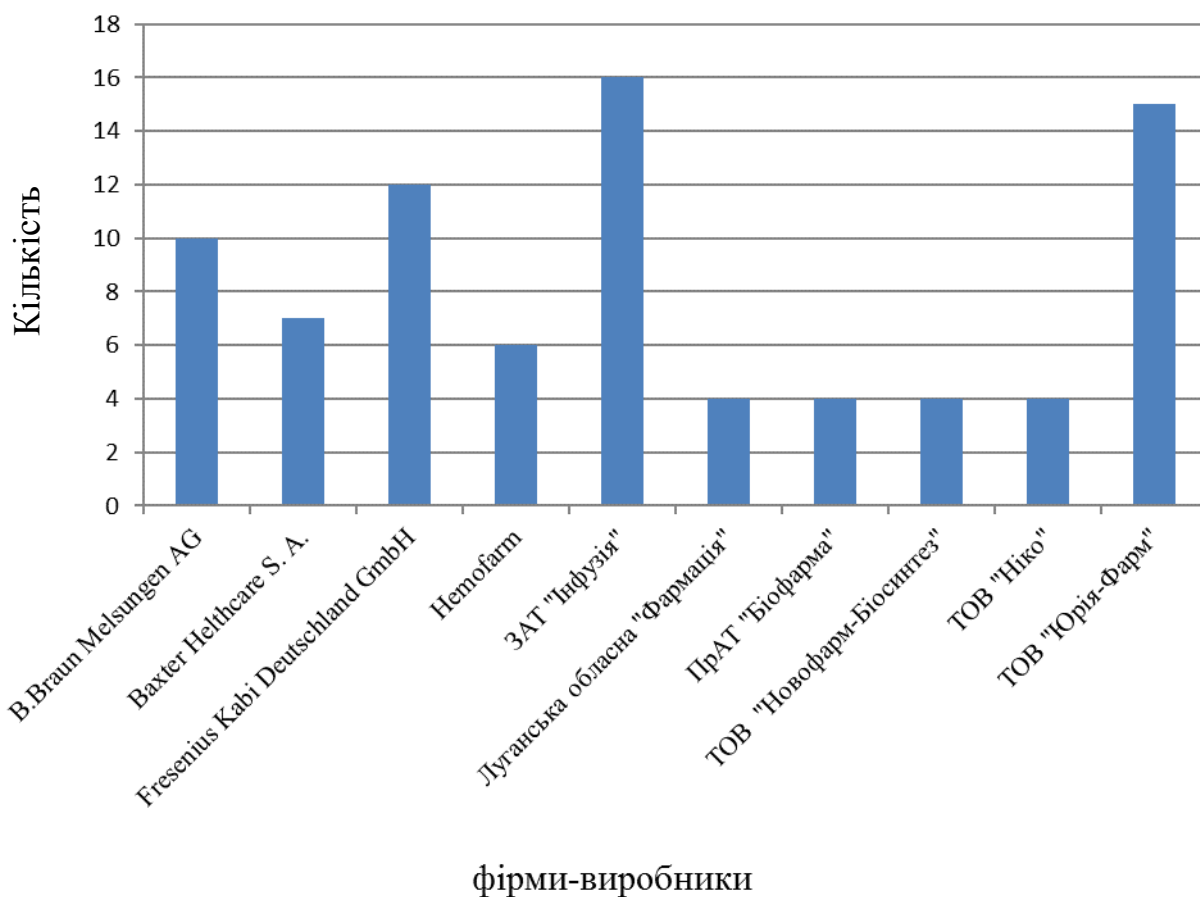

Рис. Розподіл зареєстрованих ІР (більше трьох торгових назв) за фірмами-виробниками станом на 01.02.2014 р.

В залежності від показань до призначення інфузійної терапії виробниками випускаються різні види фасовки ІР, а саме: 50, 100, 200, 400 та 500 мл. Основним видом упаковки ІР є одноразова скляна тара, яка забезпечує збереження властивостей продукції, а також запобігає потраплянню компонентів у навколишнє середовище. Поступове удосконалення технологічних процесів виготовлення ІР дозволило виробникам урізноманітнити їх упаковку, а саме випускати ІР у пакетах та пластикових пляшках.

Таким чином, ІР вирішують найширший спектр завдань: від введення лікарських засобів до підтримки життєдіяльності всього організму. Тому, враховуючи їх соціальну значимість для вітчизняного споживача, постійну

оновленість асортименту, актуальними є моніторинг вітчизняного ринку ІР та аналіз цінових характеристик, що є предметом подальших досліджень.

Висновки:

1. Аналіз даних Державної реєстрації лікарських засобів для інфузійної терапії за лютий 2014 р. показав, що найбільш питому вагу мають ІР, що містять електроліти та препарати гідроксиетильованного крохмалю.

2. Дослідження фармацевтичного ринку показали, що серед зареєстрованих ІР, 56,12% складають препарати вітчизняного виробництва.

3. Аналіз асортименту ІР за виробниками свідчить, що вітчизняні виробники постачають на фармацевтичний ринок України переважно препарати, які містять в своєму складі невелику кількість неорганічних іонів, або їх комбінації з вуглеводами. Забезпечення різних категорій хворих життєво важливими ІР як препарати для парентерального живлення амінокислотного та ліпідного складу, розчини для перитонеального діалізу практично залежить від іноземних виробників.

Література:

1. Аналіз ринку інфузійних розчинів в Україні / Р. С. Коритнюк, Н. І. Гудзь, Л. Л. Давтян, Т. А. Борисенко // Фармацевтичний журнал. – 2007. – № 6.– С. 28-31.

2. Грищук С. М. Фармакоекономічні аспекти дотримання протоколів при лікуванні ішемічної хвороби серця у пацієнтів – членів благодійної організації «Лікарняна каса Житомирської області» / С. М. Грищук // Матеріали ІV наук.-практ. конф. «Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку». – Х.: Вид-во НФаУ, 2011. – С. 129-131.

3. Гудзь Н. І. Застосування розчинів для перитонеального діалізу у медичній практиці / Н. І. Гудзь // Клінічна фармація. – 2006. – №2. – С. 19-23.

4. Інформаційно-пошукова система «Державний реєстр лікарських засобів України» / Режим доступу: <http://www.drlz.kiev.ua/>.

5. Інфузійні лікарські засоби у лікуванні політравм / Я. Л. Заруцкий, О. П. Шматенко, А. М. Соломенний та інші. // Український хіміотерапевтичний журнал. – 2012. – № 3(27). – С. 31-36.

6. Немченко А. С. Ретроспективний аналіз фармацевтичного ринку протівірусних препаратів та імуностимуляторів для лікування грипу // А. С. Немченко, Л. С. Симонян // Вісник фармації. – 2012. – № 3. – С. 20-22.

7. Delphine M. De Smedt. Economic evaluation of different treatment modalities in acute kidney injury / Delphine M. De Smedt, Monique M. Elseviers, et al. // Nephrol Dial Transplant – 2012. – V. 27. – P. 4095 – 4101.

Summary: It is given the results of the marketing analysis of the national pharmaceutical market for infusion therapy. The analysis of data registration agents is conducted. It is determined that the most important are medication infusion containing electrolytes and drugs of hydroxyethyl starch are produced mainly by the national producers.

Keywords: infusion therapy, medication infusion, market research, firms manufacturers.